

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

„1/2” 1 „ 60 „

„1/4” — 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

„1/2” 3 „

—o—

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

RĂVAȘUL

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
CLUJ. — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. F. DĂIANU

Vestirea cuvântului Dumnezeiesc.

Sfinția Sa Papa Pius, în cuvintele sale părințești din Enciclica de azi primăvară, în deosebi vorbește despre catechisare, adică despre propunerea și învățarea cu temei a adevărilor credinței noastre creștinești, pentru-ca cu atât cu mai mare folos se se poată ținea cuvântările morale în biserică. Noi pe vremea aceea am vorbit despre cele din urmă, arătând în primul rând lipsa de toți simțită a acelora, precum și datorința păstorilor sufletești de a le ținea regulat, despre observarea cărei datorințe Părintele sf. Biserici pare-că nici nu se îndoiește.

Să venim acum la catechisarea însăși în bisericile și în satele noastre românești.

La esamenele de pe sate are omul prilej de a se încredința despre unul fiecare preot, că ține prelegeri catechetice cu pruncii de școală, ori nu ține. Dacă am face date statistice despre preoții cari catechisează, am sta cruciți în fața lor cetindu-le. Sunt preoți, cari s'au pomenit din bătrâni cu obiceiul ca învățătorii să țină catechisarea cu pruncii, — și nu-i mai poți abate dela datina aceasta cu toate canoanele bisericesti. În următoarele vom arăta, că preotul e îndatorat atât prin legea firească, cât și prin dispozițiuni speciale de a instrua pruncii la elementele adevărilor creștinești de o parte, iar de alta de a se îngriji, ca și cei mari să păstreze cunoștințele ce și le-au câștigat, ca prunci nepricepuți pe băncile școlai, să nu le deie uitării, ci să le îmbogățească prin motive convingătoare, pe cari vârsta și priceperea lor le caută acum vrând nevrând.

Ori cât de mare ar fi zelul și sirguința ce ar arăta-o unii învățători în catechisarea pruncilor, totuși în inimile tinerelor mlădițe, nici când nu va lăsa impresii așa simțitoare și neșterse, ca și învățăturile dumnezeiești, ce le spune »domnul Părinte«. Aceasta vine de acolo, că băiatul în

persoana deosebită a preotului vede și deosebirea învățării sfinte de alte învățături, pe cari i-le propune învățătorul — și pe lângă aceea sfințenia persoanei preotului, pe care îl vede pruncul în biserică slujind în odăjdii la altarul Domnului, mărește în dânsul foarte mult pietatea față de lucrurile și învățăturile spuse de dânsul. Singur înfășurarea preotului în școlă e un moment însemnat în viața școlarilor și dacă pe lângă aceasta mai aud și cuvinte părințești, după lipsa și priceperea lor, acele se întipăresc adânc în inima lor fragedă, fără asemănare mai adânc, decât dacă li-s'ar spune acele din partea învățătorului sau din partea altei persoane.

Preotul prin catechizarea pruncilor își poate crește o generațiune nouă, după placul și gustul lui, carea mai târziu să-l înțeleagă întru toate și mai ales să-i înțeleagă cuvântările lui bisericesti. De multeori preotul este în nedumerire, nefiind orientat în deajuns asupra stării religioasă a poporului, că oare înțelesu-l'a pe deplin sau nu, mai ales dacă nu a stăruit mult în cuvântarea lui, asupra tâlcuirii unui adevăr de credință. Credincioșilor ce-și cunosc cu temei credința lor, este de ajuns dacă le faci numai niște alusiuni la aceea ce dorești să le aduci aminte, pentruca să înțeleagă pe ușorul tot rostul cuvântării. De multe ori aduce preotul pilde și asemănări din St. scripură fără să le tâlcuiască mai pe larg; se presupune, că ascultătorii le cunosc încă din școală.

Pe lângă îndatorirea ce i-o impune preotului firea lucrului, el e mai îndatorat la catechizare și prin dispozițiuni pozitive aduse atât pentru biserică întreagă în diferite concilii ecumenice, cât și pentru biserică noastră în special în două si-

Dela »serata etnografică« din Sibiu.

(Dna Veturia Tritean n. Murășanu în costum din jurul Sebeșului-săsesc).

noade. Sinodul arhiepiscopesc din 1869, obligă pe preoți să catechiseze în înțelesul planului de învățământ; adică două oare pe săptămână.

De aci se vede că preoții greșesc îndoit, dacă nu catechisază. Urmările neglijenței catechisărilor și a predicilor se cunosc acum cât de bine în poporul nostru. Au intrat lupii în turmă și profeți mincinoși s'au ridicat, și pentruce? Pentrucă au adurmit păstorii și nu și-au grijit turma încredințată lor. Dacă ar fi sădit ei să-

FOIȚA RĂVAȘULUI

URSU BROINA

(Conferență cetită la adun. desp. Hida-Huedin a Asoc.)
(Continuare).

Atunci bietul Broina se trezi ca dintr'un vis groaznic de zgomotul neobicinuit ce se făcu în jurul seu și a mănăstirii sale osândite. Veni Chețeli Jiga solgăbirăul dela Cluj și cu comisarășul Djulai și cu Radai Mihai și cu mulți alți Nemiși și oameni din satele din jur, mai ales unguri calvini, din Petrindul mic și mare, toți înarmați cu săcuri și cu topoare, gata să strice aceasta clădire atât de sfântă și atât de scumpă inimii sale.

Un plâns cu hohot și bocet erupsă de nou din inima rănită a lui Ursu Broina și înzădar se ruga Mărilor sale căzând în ghenunchi la pământ și ridicându-și mâinile rugătoare la ceriu, ca să-i mai deie răgaz de câteva zile, ca să meargă chiar înainte feții Luminate a Înălțatului și Credinciosului Impărat Josif, acolo chiar în Beciu, că bunătatea lui de bună samă va asculta plângerea dela inimă a cucernicului său supus și dacă va afla cu câtă muncă grea și cu câtă dragoste de Dzeu și oameni a clădit aceasta mănăstire de bună samă își va face milă cu Ursu Broina și va lăsa ca să se sfințească aceasta mănăstire și să se facă rugăciuni către Dzeu pentru sănătatea bună și viața îndelungată și domnia preaslăvită a Înălțatului Domn Impărat.

Toate rugămintele lui fură înzădar. Solgăbirăul Chețeli întoarse spatele celui ce căzuse în

ghenunchi înaintea lui și înțelegând răspunsul un Ungur din Petrindul mic — după cum se povestește — să încordă cu săcurea sa grea și lovi cu toată puterea în păretele mănăstirii cu atâta pornire sălbatică de se strâmbă de spate. Să zice, că așa strâmb a rămas, până s'a coborît în mormânt.

Ursul Broina se înfioră de atâta păgânătate și se rugă de Măriile Sale să-l lase se-și strice el însuși mănăstirea.

Ca și când ar tăia în inima sa se apucă bietul creștin de lucru și înaintea feței Măriei Sale începu a desface lemnele înfrățite de curund și strică el cu mâna sa, cea ce clădise el cu inima sa. Și încet-încet cu grijă el desfăcu lemn de lemn și le puse toate în bună rânduială lângă olaltă grămadă.

O nouă nădejde licări în sufletul său după ce a împlinit aceasta crâncenă poruncă. El se gândi să se îndrepteze acum cu o scrisoare către chiar fața Luminatului Impărat. Multe zile își bătu capul cum se grăiască el în scris cu acela, pe care după credința ce-i hrănea sufletul, «însuși Dzeu l'a ales în locul Sfinții Sale pe pământ peste oamenii săi» și după multe încercări el isprăvi frumos și curat aceasta scrisoare, pe care o trimisă la Gubernium în Sibiu, dupăcum urmează:

»Pre înălțatului și de Dumnezeu Luminatului și Bunului, Credinciosului Impărat Josif Sănătate, Bună, Viață îndelungată, întărirea și Bucuria și ce către Vrășmași Biruință.

»Aceasta instanță Pre înălțate Dómne Impărate, la altă față nu cearcă să se închine fără numai la Înălțime ce de Dumnezeu incununată a Impărației Tale, carele ești cel de Dumnezeu adevărat ales împărat și lauda și

slava cea luminată și sprijinitorul al creștinătății. Că știu cu adevărat, că pre împărații și pe crai, au ales Dumnezeu în locul sfinții sale să fiiă pe pământ precum și numele și-au împreunat în psalomul 81 zicând: Dumnezei sunteți, pusu-i-au Dumnezeu mai mari peste oamenii săi, ca să-i apere și să-i păzască pre ei, că precum nu poate fi trupul fără cap așa nu pot fi oamenii fără împărația ta.

»Aceasta m'ăș plânge și m'ăș jelui înaintea Impărații tale: Iată Dómne Impărate, eu Broina Urs din varmeghia Clujului din satul acesta Stoborul, am cugetat din minte, ce mi-au dat Dumnezeu să fac o mănăstire și cu ajutorul lui Dumnezeu o am fost și făcut, de care lucru mă și bucuram, ce Doamne Impărate, aceștii sfinți Mănăstiri așa i-s'au întâmplat că a venit o poruncă dela cinstita Tablă a noastră a Clujului, că-i porunca înălțatului Impărat și a crăiescu'ui Gubernium, cum nici o mănăstire să nu rămâie sub stăpânirea împărații tale și așa au venit și la mine, cum până la opt zile să-o răsiesc și să-o stric. Dară eu ce se fac numai am început a plânge și așa s'au plinit a opta zi și a venit solgăbirău Căceli Jiga și comisarășu Diulai și cu alți nemiși, aducând oameni și sate spre stricarea Mănăstirii și eu m'am rugat să nu-o strice, că voi veni înainte Impărații Tale să mă rog de grația și de nu voi avea atunci să se strice precum vei porunci, că eu voi fi ascultător poruncii Impărații tale. Ce (ci) aceștia se aprinsă de mânie și (în) dată mă legară și mănăstire o strică.

»Ce mă rog pre înălțatului Impărat să-și facă milă de mine de acest lucru, că sunt de pagubă de cinci sute de floreni, că locul mi l-au luat Domnul meu Radai Mihai și l-au făcut lab Mării Sale. Iară eu am rămas sêrac, și acesta loc eu Doamne Impărate tot din pădure l-am făcut cu mare muncă și trudă, care s-a biciulit (prețuit) aceste cinci sute de florinți, ce Domnul meu

mânța credinței în piepturile fragede ale pruncilor și ar fi cultivat-o cu grijă, nu avea putere dușmanul să o strivească; acum însă va fi de lipsă o indoită și întreită muncă, ca să aducă oile rătăcite la ocolul lor.

Ce-i de făcut dar? Ne spune sf. Părinte. Să se țină vorbiri și prelegeri catechetice în Dumineci pentru popor, nu numai predici morale cu obicinuitele sbiciuiri ale păcatelor, cari fiind atât de des spuse chiar și dacă le ia poporul în samă, nu le poate rumega, căci sunt lipsite de fundamentul recerut, care este credința și cunoașterea în deajuns a adevărilor ei. Să se espună temeinic și cu motive înțelese de popor adevăratele fundamentale ale credinței noastre, și mai ales auctoritatea dumnezeiască a sf. biserici și a preoților ei, cari singuri au putere de a învăța și a tâlcui sf. Scriptură; toți ceilalți, cari nu vin în numele sf. biserici întemeiate de Isus Christos »furi sunt și tâlhari«. Cu așa numiții »pocăiți« și nu știu ce fel de venetici nu e de a sta mult de vorbă. Înțeleg pe corifeii lor. »Nu dați sfințele (invățături) cânilor, nici aruncați mărgăritarele înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce pe ele cu picioarele sale«. (Mat. 7, 6.) Mai mult să steie preotul de cei credincioși și pe aceia să-i întărească. De cele mai multe ori ceva neînțelegere sau neplăcere, ce a avut cutare poporan cu preotul, a fost și cauza rătăcirii lui, iar de se întâmplă, ca să fi trecut dela — biserică din motive religioase, atunci a fost sedus prin tâlcuiri neîntemeiate ale unor locuri din sf. Scriptură, rupte așa pe întregul, pe cari fără context și fără de a lua samă și la alte ziceri din sfânta Scriptură, le poți suci cum vrei.

De aceea e de lipsă dar, ca preotul să stăruie necontentit asupra misiunii D-zeiești a bisericii, în care — precum zice S. Ireneu, ca într'un vas se păstrează cuvântul dumnezeiesc lăsat de Domnul nostru Isus Christos, pe care ea singură are puterea de a-l espune și a-l tâlcui ca să fie înțeles de toți și într'un fel.

Episcopul Radu în părțile sătmărene.

— Sfințirea bisericii din Săsari. —

Vestea, despre sosirea Preasfinției Sale a d-lui episcop Dr. Demetriu Radu în părțile sătmărene a pus în mișcare toate straturile societății de pe aici. Trenul spre Săsari trece peste teritorul altei dieceze, deci Preasfinția Sa din consideratiuni bineînțelese n'a primit nici o deputație bisericească. Ci în calea sa către Baia-mare, afară de suita sa din aulă, a fost însoțit numai de d-nii Iosif Pop și Barbur Juzi de tribunal și de lamura preoților din dieceza Gherlei. La prima parohie din dieceza Orășii, Bușac, a fost așteptat de preot îmbrăcat în odăjdii bisericești și de o

mulțime de popor. La Baia-mare a sosit trenul la 20 Septemvrie 8 oare 30 minute, unde fu salutat atât de magistratul orașului, cât și de preoțime actuală în frunte cu protopopul G. Șuta. După prezentările îndatinate s'a pus în mișcare cortelul imponent condus de căpitanul poliției, după care a urmat calea episcopului trasă de patru cai, căreia i-a urmat vr'o 15 alte trăsuri. La marginele hotarului conducerea cortelului căpitanul orașului a predat-o protopretorului Domokos. Intre sunetul clopotelor la 1/4 11 a sosit cortelul la Săsari. Toate străzile erau împodobite cu crengi verzi, păreții caselor cu icoane sfinte, stoboarele (gardurile) învescute în ștergari, fețe de mese și alte pânzături, o adevărată *exposiție de țesături ale țerancelor* noastre, iar din curțile caselor părinții, cu cei ai familiilor aclamau pe doritul Archiereu. Sosind cortelul în curtea bisericii, sub arcul de triumf fu primit în frunte cu parochul de o mulțime mare de popor. După bineventarea parochului, Ilustritatea Sa s'a încuartiriat în frumoasa casă parochială. După prezentări Preasfinția Sa obosit de cale ostănicioasă s'a retras.

Pre lângă asistația alor 10 preoți, la 4 oare s'a început Inseratul cu doxologia cea mare, după terminarea aceluia s'a început predicile populare pentru misiuni. A urcat amvonul protopopul Șuta și după o vorbire de o oară s'a început mărturisirile. Nouă preoți erau confesari. În sara aceea s'a urcat mărturisit mai întreg satul, cu mic cu mare, iar în altă zi s'a început des de dimineață mărturisirea lăturenilor până la 1/2 8, când apoi a urcat amvonul din cintrimul bisericii Dl canonic *Moise Nyes* și a vorbit atât de dulce și frumos de a îndoișat toate inimile. La 8 oare preoțimea îmbrăcată în odăjdii bisericești în sunetul clopotelor și între aclamările mulțimei l-a condus pe Archiereu dela casa parochială la capela intermală, de unde luând toate cele sfinte, cortelul a ieșit în fața bisericii spre a binecuvânta o cruce de piatră. După sfințirea apei și binecuvântarea crucii cortelul s'a pus în mișcare și a încunjurat de trei ori biserica. Într'aceea atât popor s'a adunat, încât preoțimea numai cu mare greutate a putut străbate în biserică. Îndată s'a început actul consacării. Uu lucru ne mai văzut pe sate, ba chiar și la orașe.

Mare a fost jertfa, ce a adus Preasfinția Sa când s'a hotărât a consacra biserica celei mai îndepărtate parochii din dieceza sa, dar cred că-și vede răsplătite ostenele sale, poporul din Săsari e un popor vrednic. Un popor, pe a cărui hotar nu vezi decât pietri și țărăși-pietrii, oamenii aceștia peste săptămână zi și noapte lucră în adâncimea pământului, pentruca Sâmbetă sară să-și împartă simbria între familia sa și biserica; — despre prinoasele aceste aduse bisericii și școalei și Archiereul are știre, și după vrednicia lor trebuie să se aprecieze. Un mărgăritar scump al comunei Săsari este biserica, aceasta mărturie puternică despre credința, pietatea și marinositatea acelor, cari au zidit. Avutul și sêracul într'o formă au contribuit la biserica aceasta frumoasă; iconostas nou, amvon, candelabre, prapori, odăjdii nouă, păreți pictați, scaune nouă, padiment cu table colorate, de cement, ba și orologiu în turn, cu un cuvânt ornamentica internă și cea esternă a costat peste 24 mii coroane.

Pe d-l *Alexie Pop*, parochul din Săsari, îl cunoaștem toți de preot harnic; dar că va duce îndeplinire într'un timp relativ scurt, atâtea lucruri, abia am crezut. A și fost aprețiată aceasta vrednicie de însuși înaltul Archiereu. Salutăm cu bucurie pașul întreprins de Ilustritatea Sa de a descinde la credincioșii săi. A inaugurat prin aceasta o nouă ordine de lucruri, a instalat un cablu electric între Archiereu, preoțime și popor. Ne va cunoaște Preasfinția Sa virtuțile și slăbiciunile noastre, încurajând pe cei tari, întărind pe cei slabi și aridicând pe cei căzuți, poporul acesta, care a fost martor a-și vedea față în față pe Archiereul său, a-i asculta povețele, a-i auzi mângâierile rostite către el, generația aceasta nu-l va mai uita.

Frumoasă și înălțătoare a fost liturgia săvârșită de Preasfinția Sa, dar efectul predicii nu se poate descrie. Plin de zel pentru casa lui D-zeu și de venerațiune către lucrurile sfinte pășeste pe amvon. Aci își desfășură toate tesaurile erudițiunii cu tot focul geniului și al elocinței sale; vorbirei știe să-i dea o formă grațioasă, delicată și persuasivă, știe să adaugă forță pe lângă eleganța stilului și vorbirea a avut un farmec lesne de simțit, dar imposibil a-l descrie. Sau cum a zis poetul, vorbirea Preasfinției Sale »din mireasma florilor, din curățenia crinului din zimbetul primăverii și din înflorirea pompoasă a naturii« ar trebui plăsmuită ca să o poți reda în colorii palide. Cuprins de fiori sfinte, cu lacrimi în ochi a ascultat mulțimea aceasta vorbire clasică, până în sfârșit; dar mai ales orățiunea dela finea vorbirei atât de mare efect a avut, precum mărturisește o foaie maghiară, încât cu toții au plâns. S'a fost mărturisit atâția, încât 3 preoți abia au fost în stare a săvârși cuminecarea lor. Liturgia s'a terminat la o oară, după care Ilustritatea Sa a împărțit anaforă între popor. După ieșire din biserică l-a petrecut pe Preasfinția Sa cu același ceremonial între sunetul clopotelor și uralele nesfârșite ale poporului la casa parochială. Aici a primit delegațiunea preoților din dieceza Gherlei, sub conducerea dlui protopop *Avram Breban*, deputația reuniunii învățătorilor sub conducerea dlui *Alexe Pop*, a preoteselor și altor doamne române sub conducerea dnei protopopese Șuta, a curatorilor din protopopiatul Ardușului sub conducerea protopopului Șuta. Apoi a făcut visite Ilustritatea Sa pe la frunțașii satului, cari văzând în casele lor modeste pe Archiereul lor, emoționați, nu știau ce să grăiască, numai plângeau de bucurie.

La banchet a ridicat Ilustritatea toast pentru Pontificalele roman Papa Pius latinește, pentru Regele apostolic ungurește, iar pentru Exelența Sa d-l episcop de Gherla românește. Domnii preoți din dieceza Gherlei frapați de aceasta prevenire față de Archiereul lor, i-au mulțumit Preasfinției Sale prin d-l Ioan Bohățel, în cuvinte foarte alese. După amiază deși lăturenii s'au depărtat, totuși atâția au fost de față la Inserat, încât d'abia a fost în stare a-i primi biserica destul de spațioasă. Sara gentila doamnă a casei a invitat la masa episcopului pe preoții din dieceza Gherlei, căci Ilustritatea Sa a binevoit a petrece în Săsari două zile întregi. În altă zi la 10 oare dimineața s'a prezentat din nou proto-

nici vre să-mi lase loc, nici să-mi plătească munca.

»Ce Doamne Împărate, mă rog la prea milostiv și înălțat și blândul și de Dumnezeu înțelept și luminat Împărat, să-și facă milă de mine, ori să poruncească și să mă slobozească să o mai zidesc, ori să-mi dea Domnul mie locul, să mă hrănesc în ceastă lume.

»Dela Bro(i)nă Urs plecată închinăciune către împărăția ta cu genunchele până la pământ și să fiă« Dumnezeu cu împărăția ta.

»Bro(i)nă Urs din varmeghia Clujului ce din sus, din satul acesta Stoborul.«

Multă vreme s'a hrănit sufletul năcăjit a lui Ursu Broina cu nădejdea, că Împăratul, despre care el multe bune auzise, îi va implini cinstita sa rugă și aștepta cu nerăbdare ziua cea fericită, când întemeiat pre privilegiul Împăratească își va clădi de nou biserica risipită și va zugrăvi-o cum va ști el mai frumos, așezând undeva pre un părete și chipul, cum a lovit-o Ungurul cel strâmbat din Petrindul-mic și iarăși undeva la loc de cinstă va așeza împodobit cu cele mai alese flori ale măiestriei sale și chipul luminat al Înălțatului Împărat Iosif.

Se pleca vremea spre toamnă și privilegiul cel mult dorit tot nu mai sosea, în schimb însă — ce amar schimb — într'o zi nenorocită îi sosit îndărăpt chiar însăși scrisoarea mânei sale pe care o trimisese Preainălțatului și de D-zeu Luminatului Împărat și în loc de pecetea împăratească, pe care o visa de atâtea zile, găsi numai o fircălitură în limbă nemțească, din care cu mare greu descurcă, că jalba lui cea dreaptă, nici măcar n'a văzut față Împăratului, pentrucă guvernul din Sibiu socotindu-o potrivnică rânduieților împăratești, în loc să o trimită la Viena, i-a trimis-o îndărăpt la Stobor. * * *

Aceasta este jalnica poveste a mănăstirii Stoborului, ale cărei urme să pot vedea până în ziua de astăzi, ca și cum ar fi scrise în pajiștea cea verde, pre care până în ziua de astăzi o cosesc nepoți de alui Ursu Broina.

Ori cât de amar îi va fi căzut faptul, că nici nu poate măcar străbate cu ruga sa până la Înălțatul tron Împăratească el nu și-a pierdut nădejdea, pentrucă știa din cărțile cele sfinte, la a căror izvoare de înțelepciune se adăpa zilnic, că peste toate tronurile împăratești așa de îndepărtate, chiar și de celor mai credincioși supuși, este un tron și mai strălucit al Împăratului Ceriurilor, la care străbate negreșit și află ascultare mângâitoare chiar și rugămintea celui mai de pe urmă între robi.

Drept acea, ca o închinare înaintea acestui tron al măririi Dzești, el s'a hotărât la altă faptă, — a dat de veste prin toate satele, unde nu s'ar afla biserică, că el în cinstă le clădește biserică și le-o zugrăvește cum se cuvine.

Biserica lui Ursu Broina stă și astăzi mărturie puternică a celor povestite și se află în satul Adălin, unde a fost mutată nu de mult din Borșa, — căci în Borșa o clădise Broina mai întâiu.

Despre Ursu Broina ar mai fi încă multe mărunțisuri de povestit, dar acuma, ca să nu vă perdeți răbdarea, eu le las pentru altădată sau altora, cari le-ar ști povesti poate mai bine.

Mai adaug numai atâta, că după întemplerăa povestită la vre-o câți-va ani, Ursu Broina june tomnatec s'a însurat, și-a luat de soție fata curatorului Lupașiu din Sânmihaiu, pe care el o legănase, pe vremea când zugrăvea biserica de acolo, după aceea s'a și preoțit și a fost preot

în Stobor până la moartea sa întemplată, cam pe la 1810.

El a zugrăvit între altele biserica din Cublîșul-româneș, biserica din Tâmașa, și firește și biserica din Stobor, și poate și alte biserici, pre cari însă apriat nu le știm.

Pomenirea lui zugrăvită pe păreții acestor sfinte biserici, vrednică este, ca să între și în sufletele noastre, ca a unuia, care luminat de învățătura cea dreaptă creștinească, ne îndeamnă prin pilda frumoasă a vieții sale, ca să ne iubim cu dragoste curată și neclăntită în mijlocul oricărui ispite, limba, legea, obiceiurile și toate dătinile străbune, cari nouă ne dau cea mai priincioasă hrană sufletească.

Dr. Elie Dăian.

Vorbe înțelepte.

Nu osândi orbul fiindcă nu vede, ci mângăie-l și-l du de mână. *

Înțelepciunea e a ta numai când o dai altuia: altfel ea este numai în tine. *

Un viteaz face cât o mie de fricoși, dar două mii de fricoși nu fac cât un viteaz. *

Cel mai eftin fel de a învinge un dușman, e de a te s da drept prietenul lui. *

O mie de înțelepți se pot înțelege mai bine decât doi proști.

pretorele la casa parochială, ca să-l petreacă până la gară în Baia-mare. Urmat de un șir lung de calese a părăsit Preasfinția Sa Sasarul între uralele credincioșilor și sunetul clopotelor. La gară l-a așteptat o mulțime de preoți și inteligenți, astfel manifestându-și dragostea și venerațiunea către iubitul Prelat. Intre aclamările cele mai călduroase, trenul se pune în mișcare și-l duce pe iubitul Arhieru urmat de bineventările miilor și miilor de credincioși.

După depărtarea Ilustrității Sale din Săsari — a sosit următoarea telegramă din Beiuș: la adresa dlui Alexie Pop. »Din ocaziunea sfințirii noului Sion primiți călduroase felicitări urând Preasfințitului Arhieru împreună slugitorilor frați și turmei sale cuvântătoare dela Dumnezeu dar, binecuvântare întru lungime de zile. *Dumbrava*«. Imi închei raportul cu observarea făcută de protopretorul cercului: »el nici când n'a crezut să fie concentrată atâta putere morală în mâna unui episcop«.

G. Șuta.

Cu 1 Oct. începe nou abonament la

„Răvașul“ Pe $\frac{1}{4}$ de an costă 90 fil
 „ $\frac{1}{2}$ „ „ „ 1'60 „
 „ 1 „ „ „ 3'20 „
 Restanțierii se binevoiesc a-și achita datoria.

RĂVAȘUL CLUJULUI

— **Sara de cunoștință** a tinerimei universitare române s'a ținut, după vechiul obicei, Joi sara în hotelul Biasini. Pe lângă studenții români, a căror număr s'a ridicat peste sută, au mai luat parte, ca-n toți anii, și studenții sârbi, slovaci și sași în număr de vre-o 20. Inteligență din loc a fost foarte puțină; vre-o două familii numai și vre-o opt—zece dintre domni loc. Toastele, deși au curs în alvia oficioasă, totuși au fost calde și cuminiți. Cuvântul de salut l'a spus dl Voicu Nițescu, student în drept; tinerii au fost salutați, în numele bătrânilor, de către dl Victor Muntean, stud. în drept, iar în numele tinerilor a răspuns dl Petru Suci stud. în filosofie. — Dintre oaspeții bătrâni ai mesei au tostat dnii Isacu și Roșescu, protopopul gr. or. Au tostat și frații sârbi, slovaci și sași, fiecare în limba lui. — Intrunirea a decurs până câtră 12 oare, când depărtându-se domni din loc, s'au dus și cei mai mulți dintre tineri. — Pe noi, cești tineri, un lucru ne-a atins cam dureros: absența, în partea cea mai mare a inteligenții de aici. Motivul de ce nu ne-au cinstit cu prezența lor, nu-l știm. Intrămarea și înfrățirea, care s'a accentuat în vorbirele dela masă, nu se poate săvârși, decât numai sub îndrumarea și povățuirea bătrânilor. Tinerilor, pe cari îi poticnesc în avântul lor ori lipsa sfaturilor pricepute, ori avântul fără cumpăt în lucrare, le-ar prinde foarte bine povățuirea ce le-ar veni dela cei mai în vârstă. Creșterea bună a celor tineri ar trebui să fie grija de căpetenie a oamenilor formați, cari dacă țin la neamul lor, ar trebui să țină și la aceasta, ca la sufletul din ei. Tinerimea noastră e chemată și trebuie să facă și ea ceva; trebuie să dovedească că e vrednică de a ține în mâni frâul cărmuirii de mâni al neamului. Lipsa și trebuința de a se face, de a se pune la cale ceva, se simte, și-o simte însași tinerimea. Tocmai de aceea ne doare, că bătrânii, singurii chemați, de a da îndreptare, lipsesc de sfat și de îndemnuri pe cei tineri, tocmai azi când așa de lesne se greșesc țintele și se pierd oamenii. Inchiegarea de puteri și de însuflețire între tineri, dacă n'o poate săvârși, o poate ajuta foarte mult, vorba părințască, bună și stăruitoare a celor mai bătrâni. Casul nostru de aici, nu e singuratic, așa au pățit-o și cei din Budapesta, — și așa a fost totdeauna la noi. Bătrânii se țin instrăinați de mișcările și treburile tinerimii, — carea văzându-se lăsată de banii ei, ori nu face nimic bun, ori se lasă furată de lucruri și porniri rele. Noi am dori, ca bătrânii să ne caute cu grija și sfatul lor cât de des. Minți cari să-i înțeleagă și inimi, pe cari să le încălzască pentru lucruri bune vor găsi. Intrămarea dorită, credem, că în chipul acesta se va face cu mult mai ușor și mai bine. — Tinerii, cari deocamdată se mărginesc și ei mai mult la vorbe, vor îndrăgi atunci fapta și isprăvurile bune. Sfățuirea e dată bătrânilor, și păcătuiesc greu, că ne lipsesc de ea. — *Un tinăr.* —

— **De beneficiul mesei studenților academici**, pe anul 1905/6 au fost împărțiți următorii: Ioan Bian stud. iur., Lionel Blaga stud. fil., Nicolae Boeriu stud. iur., Vasilie Boneu stud. iur., Aurel Boteiu stud. med., Ioachim Ciurea stud. iur., Iosif Comes stud. med., Zaharie David stud. fil., Romulus Dumitru teol. abs. stud. iur., Iuliu Măcelariu stud. iur., Ioan Maior stud. iur., Victor Motogna stud. fil., Valeriu L. Negrilă stud. med., Voicu Nițescu stud. iur., Virgil Radu stud. iur., Valeriu Roman stud. iur., Virgil Rusu stud. iur., Faust Sălăgian stud. iur., Petru Suci teol. abs. stud. fil., Valeriu Suci stud. iur., Eugen Tatar stud. iur.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică dn Cluj.

Au mai dăruit:

249. Emil Pop, preot Feneș. 10 coroane.

250. Ioan Pop Florantin, profesor Bucu-rești 20 coroane.

251. Valeriu Stoian 1 coroană.

— **Sfințirea bisericii gr.-cat. nou edificate din T. Silvaș** (diecesa Gherlei) se va celebra Duminecă în 15 Octomvre st. n. a. c. pe lângă următorul program: 1) Duminecă dimineața la 8 oare actul sfințirii și liturgie solemnă, 2) La 1 oară p. m. banchet, 3) Sara petrecere cu dans. Se va juca și teatrul.

— **Dela școlaele din Blaj**, precum aduce »Unirea«, a demisionat d-șoara *Elisa Bodocan*, profesoară la școala de fete, care s'a dus la Strigon — și d-l *Emil Sabo*, profesor la gimnaz și preparandie, care s'a dus la Székely-Keresztur, ca profesor la preparandia de stat.

— **Hymen.** Veturia P. Petran și Dr. Iulian Pop — fidanțați.

— **»Poporul român«** cu începere de 1 Octomvre v. va apărea de 4-ori pe săptămână Marția, Joia, Sâmbăta și Dumineca.

— **La Putna**, pe mormântul lui Ștefan cel Mare s'a depus zilele trecute o cunună de flori naturale, întru pomenirea celor 400 de ani dela moartea lui, ce se prăznuise în ceealaltă vară. Cununa a fost trimisă la vremea sa din partea studenților români din Berlin și München, dar slujbașii dela vama nemțească, prin o nepricepere năroadă, au luat cununa drept marfă și au pus pe ea un preț de trecere ne mai pomenit. După multe rugăminte și după o lungă rătăcire abia la anul, a putut ajunge biata cunună la locul merit. Proaste stări de lucruri.

— **Necrolog.** Primum următorul anunț funebral: Sdrobiți de durere faem cunoscut, cmcă Sâmbăta în 30 Septemvre 1905 a adormit în Domnul prea iubita *Maria Pop n. Olarescu* în etate de 60 ani după o fericită căsătorie de 41 ani. Inmormântarea se va oficia Luni în 2 Octomvrie 1905 la 2 dare p. m. In veci pomenirea ei! Balinț 1 Octomvre 1905. Demetriu Pop, paroch gr.-cat. în Balinț ca soț. Dr. Ștefan Pop, Cornelia Maior n. Pop ca fii. Ioan Maior ca ginere. Paula Pop n. Novac ca noră. Margareta, Zoe, Zorila Pop, Marioara și Ionel Maior ca nepoți și nepoate. Teodor Olarescu, Aurel Olarescu ca frați.

— **Catechismul igienic al școlaei.** Dr-ul frances Roux a alcătuit următorul catechism pentru igiena și sănătatea școlarilor: Aerul, lumina, curățenia sunt temeiul igienei. Clasele vor trebui să fie aerisate spre a eși aerul stricat prin resuflare. Lumina este neapărată vieții, chiar și plantele nu cresc la întunec. Soarele este cel mai bun nimicitor al microbiilor. Curățenia clasei atărnă dela curățenia școlariului. Școlarul trebuie să se scalde cât de des, mai cu samă vara. Mă-nile, fața, gâtul, urechile să fie în totdeauna de o curățenie foarte mare, iar unghiile să fie tăiate, să fie tuns. Nu trebuie scuipat pe jos; nu trebuie udat creionul cu limba; oftica, care este foarte răspândită și mortală în cele mai multe casuri se împărtășește prin saliva și scuipatul pe jos. De aceea măturatul podelelor să se facă în totdeauna cu o cârpă umedă sau cu rumegătură dela ferestruu udată, în scop de a opri ridicarea prafului, care adese conține microbi proveniți din scuipat uscat și pulverizat. Școlarii să nu-și schimbe pălăriile, căciuliile sau chipiurile. Copii să nu bea nici un fel de beutură cu toate că sunt din nenorocire părinți, cari fac haz și spun cu bucurie: copilul meu bea ca nu om mare. Școlarii nu trebuie să fumeze sub nici un cuvânt spre a-și păstra facultățile intelectuale nevătămăte și întregi.

— **Emigrările** se sporesc în mod îngrozitor. Acuma-s două săpărămâni au sosit la New-York 1106 emigranți din Ungaria și anume 209 Maghiari 636 Slovaci, 117 Șvabi, 133 Croați și 11 Români. Acești 11 Români s'au așezat 2 în statul Pennsylvania și 9 în Ohio. În luna Iulie au emigrat din Ungaria la America 7982 persoane, cu 3421 mai multe, decât în Iulie 1904.

— **În Paris** se va ține zilele acestea un congres pentru combaterea ofticeii. Vor lua parte trimișii tuturor țerilor. Se vor discuta mijloacele, precum și chipul, în care s'ar putea împedica sau chiar stărpi această boală, ce se lățește tot mai mult, mai ales în păturile de sus.

— **Tabacul și oamenii mari.** Și între oamenii mari, ca și între cei mici sunt unii, cari iubesc și alții, cari urgisesc tabacul. Astfel se spune, că Goethe n'a fumut nici odată deoare-ce zicea, că nu e lucru frumos. Herder era din contră unul din cei mai mari fumători; Klopstock asemenea și prietenii îl necăjeau zicându-i, că toate exemplarele din cartea lui »Messias« nu

i-ar ajunge, ca să se poată sătura de fumat. Lessing era pururea cu pipa în gură, după cum povestește găzdoaia lui. Milton s'a învățat să fumeze numai după-ce a orbit, iar Byron zicea, că fără fum de țigară nu-i poate lucra creerul.

— **În România** începe să bântuie pelagra, înfiorătoarea boală născută din hrănirea cu cucuruz stricat. În județul Dâmbovița 2000 de oameni s'au îmbolnăvit de aceasta boală.

— **O foaie chineză** cu numele »Tsing-Pao«, își serbează nu peste mult iubileul de 1400 ani dela întemeiere. Aceasta e cea mai veche foaie din lume.

— **Un oraș de femei** se află în America de-nord, în Statele-Unite. Orașul se numește Troy și e locuit în cea mai mare parte de femei. El numără 115'000 de suflete; din acestea numai 18'000 sunt bărbați. Pricina este, că acolo sunt multe fabrici, în cari se întrebuintează femei, a căror plată e foarte bună. Câștigă unele până la 4 dolari pe zi, cam 20 de coroane după banii nostri.

— **Berea Hercules.** De bună samă, că a atras luarea aminte și a cinstiților nostri cetitori, că berăria Hercules (Budapesta, piața Bethlen 3) recomandă și introduce aceasta specialitate cu mare cheltuială. După cum suntem informați nu va fi greu a se introduce berea Hercules, pentru-că aceasta e o specialitate de bere de malata foarte hrănitore, încât să se folosească în mod stabil la fiecare familie inteligentă, nu numai adecă ca beutură de masă cu gust strălucit, ci și ca un apetitor neasămănat, se recomandă chiar și medicilor și profesorilor ca leac contra nervosității, insomniei și anefniei.

— **Doi medici americani** au încercat să vadă câtă vreme o duce un om fără somn. Încercarea au făcut-o cu ei înșiși. Patru nopți una după alta n'au dormit nici nu pic. În noaptea a treia și a patra erau însă atît de somnoroși și slăbiți, încât n'au mai cutezat să continue cu încercarea, temându-se de urmări primejdioase. După un somn de 10 oare ei și-au venit în ori, ca și când n'ar fi veghiat 4 nopți dearëndul.

Dare de samă și mulțămită publică.

Cu ocaziunea petrecerii de vară aranjată de comitetul despărțământului »Reghin« al Asociațiunii în Regsinul săsăsc la 10 August st. n. 1905 s'au incasat cu totul suma de 400 coroane, din cari subtragându-se speșele de 194 cor. 18 fil., rămâne un venit curat 205 cor. 82 fil. — Au suprasolvit următorii domni:

Dionisin Șimon mare proprietar Sângeorgiul-de-Câmpie 16 cor. Traugott Fromm primar orașănesc Reghinul-săsăsc, Eugen Marinovicu mare proprietar Fărăgău, Dr. Ioan Popescu avocat Reghinul-săsăsc, Iosif Popescu director la banca »Murășana« Reghinul-săsăsc câte 6 cor. Galaction Șagău protopresbiter Cueșdiu, Dr. Ioan Harșie avocat Reghinul-săsăsc cât 4 cor. Familia Birtolon notariu cercual Lăscud, Dr. Romul Boilă cand. de adv. Blaj, Văd. Nicolau Marinovicu văduvă de comerciant Reghinul-săsăsc, Ilariu Nicoară scriitor Teaca câte 3 cor. Sever Barbu comptabil la »Murășana« Reghinul-săsăsc, David Boilă Dicio-Sân.-Mărtin. Dr. Alexandru Ceușan medic Reghinul-săsăsc, Nicolau Motora preot Sângeorgiul-de-Murăș, Ioan Raț preot Filpișul-mic, Ștefan Rus protopresbiter Murăș-Oșorheiu câte 2 cor., Florea Bogdan ingineriu Reghinul-săsăsc, Ioan Borda pădurariu Răstoșnea. Andrei Cadar proprietar Meșterhaza, Victor Caliani comptabil Reghinul-magiar, Simion Cioloca docente Logig, Petru Gorea preot Fărăgău, Zacharie Iliovicu docente în pens. Fiscut, Michail Moldovan friseur Teaca, Nicole Moisin proprietar Gurghiu, Teodor Uroka pictor Reghinul-săsăsc, Alexandru Murășan primar Ernotfaia, Nicolae Nașcu preot Polăt, Alexandru Nicolescu preot Meșterhaza, Vasilie Orășan preot Sân-Iacob, Ioan Rus preot Aiud, Simion Sbârcea preou Toplița-română, Iosif Șipoș timariu Reghinul-săsăsc și Ioan Truța Răstoșnea, câte 1 cor.

Primească marinimoșii suprasolvenți pe cum și toți contribuitorii și pe această cale cele mai călduroase mulțămiri.

Reghinul-săsăsc, la 2 Septemvrie 1905.

Comitetul aranjator.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Făt-Frumos.** Revistă literară. Apare de două ori pe lună. Sumarul: N. Iorga — O mănăstire a lui Matei Basarab: Plătăreștii; Corneiu Moldovan — Cântare de iubire, Din vremuri (poesii); Em. Gârleanu-Emilgar — Franț (schită); I. Dragoslav — Volintirii (amintiri); Cronică de E: Neamul românesc în Bucovina de N. Iorga — Albina. Răvașul. — Luceafărul. Gazeta Transilvaniei. — Transilvania și analele. Cărma și îndreptarea acestei reviste o are d-l Emil Gârleanu, unul dintre cei mai de samă și mai făgăduitori din pleiada scriitorilor tineri de dincolo. În peana d-sale ascunsă sub îndrăgitul de d-sa pseudonim: *Emilgar*, au ieșit multe schițe frumoase din viața bierilor de dincolo. Se vestește ieșirea la iveală a unui volum de a d-sale: »Bătrânii« schițe din viața

boierilor Moldoveni. O așteptăm cu drag incredunțați, că va fi o îmbogățire faptică a literaturii noastre. Bucățile frumoase, ce se publică în aceasta foaie rënd de rënd și scriitorii aleși, ce muncesc la dinsa, o pun între foile literare cele mai bune de dincolo. Ar fi de doite, care îndrăgirea acestor foi și a curentului singur, bun și adevărat pentru cari se lupta, să prindă strat cât mai larg și la noi.

— »Făt-Frumos«. Nr. 2. Anul II. Cuprinsul: A. C. Cuza — Naționalitatea în artă; Principii; A. Măndru — Domnița Ruxandra (poesie); Em. Gârleanu — Emilgar — Inșelat (schiță); I. Dragoslav — Volintirii (schiță.) Notă. Celor ce, prin o păcătoasă nesocotință sunt nepărtinitori ai cosmopolitismului în artă, le atragem luarea aminte asupra articolului d-lui Cuza scris cu o adâncime așa de lirice și doveditoare, cum rar ți-e dat să întimpli.

— »Sămănătorul«. Anul IV. Nr. 38. 18 Sept. 1905. Cuprinsul: N. Iorga — Despre înaltul cler al României de astăzi; I. N. Soricu — Cântul rândunelilor (poesie); G. Tutoreanu — Lui Ștefan Petică; Nic. Dunăreanu — Moșnegii (schiță); M. Sadoveanu — Floare ofilită (roman); Ioan Borcia — Rugăciune (poesie); N. Iorga — Cronică. D-l Dunăreanu prin schița ce o publică dă nădăjdi de desfășurarea unui talent făgăduitor și sănătos. Scrierea d-lui N. N. Beldiceanu, ce se vestește ca apărută credem, că va da la iveală un nou scriitor de frunte din generația tină.

Făt-Frumos. Numeri singurati se pot căpeta la Tipografia »Carmen« din Cluj. Tot acolo se pot face și abonamente. Un număr costă 30 bani.

„LUCEAFĂRUL“

Revistă pentru literatură și artă. Anul IV. Apare de 2 ori pe lună. Publică: nuvele, schițe, poezii, articole muzicale, descrieri de călătorie, cronici, dări de samă și numeroase ilustrații artistice și de actualitate.

ABONAMENTUL ANUAL

Ediția simplă: Un an 12 coroane. În România și străinătate 16 cor. 6 luni 6 cor. În str. 8 cor. Pentru preoți săraci, învățători și studenți: Un an 7 cor., în străinătate 12 cor. Ediția de lux: Un an 20 cor. În România 25 c. 6 luni 10 cor., în străinătate 22 cor. 50 bani.

O carte cu adevărat bună!

„Mama S-tului Augustin“

de

EMIL BOUGAUD

episcop frances.

Tradusă de „SALBA“ clericilor români din Budapesta și tipărită cu îngrijirea și cheltuiala d-lui

Dr. E. DĂIANU.

Prețul: broșurat 3 cor., legat 4 cor.

Se capătă la administrația

RĂVAȘULUI

Cluj, Jókai utca nr. 6.

La administrația „Răvașului“ se află:

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Prețul broșurat 1'50.

Ep. P. P. Aron și D. Novacovici, de Dr. Bunea. Prețul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Autonomia bis. de Dr. Bunea. Prețul 5 cor. plus 20 fil. porto.

Visuri trecute, de Alexandru Ciura. Prețul 1 c. plus 10 fil. porto.

Cântece, de Emil Sabo. Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

Castelul din Carpați, de Jules Verne. Broș. 1 cor. 60 fil. plus porto 10 fil.

In atențiunea mireseilor!

Serviciu de porțelan de Karlsbad, minuat executat, colorat, complet pentru 12 persoane de la 15 fl. în sus. — Serviciu de sticlărie pentru 12 persoane 3 bucăți 2 fl. 95 cr.

Lampe, atârână, eu eigă 3 fl. 95 cr.

Serviciu de tee și cafea 2 fl. 80 cr. — 3 fl. Obiecte de argint de china — Daruri ocazionale — rame pentru icoane, lampe de grădină, etc. în prețurile de fabrică.

La comanda din proviță mă rog a însemna cea din urmă stațiune de tren.

Somlyai, Succesorul Müller.

magazin de sticlărie și porțelanerie Cluj, Kossuth Lajos u. nr. 4.

NB. Fieștecine dacă cumpără în preț de 10 coroane, primește portretul seu în mărime naturală, cu totul gratis, numai pentru rame plătește 3 coroane. (80) 20—52

Weisz & Comp.

Atelier și magazin de haine pentru bărbați și copii. Cluj, Strada Deák Ferencz nr. 9.

Reîntorcându-mă din călătoriile pentru cumpărările de toamnă, îmi iau îndrăzneala de a atrage luarea aminte a p. t. public și părinți asupra prăvălii și magazinului nostru bogat, provăzut cu haine de bărbați și de copii, fiind în stare de a efectui și cele mai delicate comanda.

Mare magazin de țesături engleze și scoțiene. Magazin mare de haine gata din pregătire proprie, de blănării și de bunde de oraș și de călătorie, paltoane sport și daneze de piele și alte mărfuri aparținătoare acestui ram.

O singură târguală de probă poate incredința pe ori-cine despre aceea, că firma noastră e cel mai bun și mai ieftin izvor de cumpărare.

Cu stimă cere părtinirea prețioasă a p. t. public

(82) 2—20

Weisz & Comp.

Magazin special de pălării:

La „Regele Pălăriiilor“ — A „Kalapkirály“-hoz

(77) Cluj — Piața „Regele Matia“ Nr. 17. 20—25

Foarte bogat deposit de pălării din țară și streinătate — pentru bărbați și copii, — cilindre și în chipie de vânat și sport.

Pentru preoțimea orientală tot-deauna se află în Magazin pălării după moda preoțescă, moi și tari.

Comandele din provincie se execută punctuos. Trebuie comunicată mărimea capului în centimetri. Intreprindere specială!

Cele mai ieftine prețuri fixe.

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârçiuiri broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main. 45 55—.

»Sămănătorul«

Numeri singuratici din esecelenta revistă, dirigeată de N. Iorga, se află de vânzare în fiecare Duminecă la »Răvașul« (Jókai utca nr. 6).

50.000 părechi de păpuci

4 păr. pentru numai fl. 2'80

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț de batjocură din pricina cumpărării unei mari masse de ghete. o păr. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine cuită; o păr. de domni și o păr. de dame păpuci de modă, cu »paspoil«, foarte eleganți, fasonul cel mai nou, cupțuși bine pentru iarnă, foarte drăguți și ușori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru păr. numai fl. 2'80. Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuci a lui S. Urbach

Krakau Nr. 154/K.

Schimbul permis, și banii se returnează la dorință, astfel risicul eschis. (30—45)

Tipografia »Carmen« Petru P. Barițiu Cluj — Kolozsvár.

»SĂMĂNĂTORUL«

Revistă literară săptămală. — Anul IV.

Apare în

București. Strada Regală Nrul 6.

Esemplarul: în țară 20 bani; în străinătate 25 bani.

Abonamentul anual: în țară 10 lei, în străinătate 12 lei.

Mare surprindere!

600 bucăți numai cu fl. 1'95.

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, umbilă punctuos pentru ce se dă garanță de 3 ani, o cravată de mătăsă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel pentru domni cu imit. de peatră scumpă, o sugaretă cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsă, 1 broș pentru dame (noutate), o oglindă minunată pentru toaletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 coileu de mărgelă minunată de frumos, o păr. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu cheia patent, recușite de scris de nikel, prima, o p. butoni de simili briliante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrani, un drăguț album, cu 36 icoane cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la cosp. și încă 520 alte obiecte nesmintit de lipsă în casă. **Toate laolaltă** cu orologiu — care singur e vrednic banii aceia, costă numai **1 fl. 95**. Trimiterea cu rambursă ori trimițând banii nainte la casa de export.

S. URBACH, Krakau Nr. 154/K.

NB. Pentruce nu cunvine să retrimite banii, astfel risicul eschis (66) 26—

FĂT-FRUMOS

REVISTĂ LITERARĂ DIN BÎRLAD
Anul al II-lea.

ABONAMENTUL ANUAL

în țară 6 lei. — Numărul 25 bani.

În străinătate 8 lei. — Numărul 30 bani.

Redacția și Administrația: Strada Speranței 34.

Conținutul următoarelor preparate sunt recunoscut de foarte bune de profesori și medici renumiți, **Senegin** contra tusei, răgușelei, durerii de pept, ofitei, tusei măgărești, caiarului, astmei, gretății de respirat, lungorii și tusei seco. **Vișteică sigur și repede.** Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Caspic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprindearea de stomac, greața și vomarea, sgârçiuirea cele mai grele. Leac sigur. Polosește și la curățirea sângelui. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Kaljodsarsaparil. Mijloc esecelent pentru curățirea sângelui la morburii secrete, 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons, Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât se comandeze **Laxbonbons** zăcharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul **1 cor.**

Chimicale, drogue, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rom și altele. Tee rusice, parfumuri, săpunuri crem esecelent pentru față și mâni. Articole cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți precum și praf. Ori-ce fel de articol din bransă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și vă veți convinge.

(67) 14—

Cornel Demeter.

apotecar în Orăștie (Szászváros) Iskola-u. 55

Despre păcatele sătenilor.

Găzanie poporală

de Ioan Roman.

A apărut, în »Cărțile Săteanului Român« (Nr. 3) și costă 20 fil. plus porto 3 fil. Comandele se adreseze la: Răvașul, Cluj, Jókai u. 6. sz.